

Determinatio Theologicae Facultatis Parisiensis super doctrina Lutheriana hactenus per eam visa.

<https://hdl.handle.net/1874/353217>

2

DETERMI
NATIO Theologicę Facultatis
Parisię, super Doctrinā LV
THERIANA hacte
nus per eam visa.

N. 39. A.

Venundanf Antuerpię in officina
GVLHELMI Vorstermanni

Ex Donatione Etellis
onis.

книги
имени
САЛЯНД

DECANVS ET

facultas Theologiq[ue] Generalis Schole Parisiensis oibus Chri
stifidelibus cū syncero catholicae veritatis amore, Salutem,

Aulus ille vas electionis Euangelicisq[ue] tubicē,
& gentiū doctor, Timotheū instituēs, vt curet
seipsum operariū inconfusibilem & probatum
exhibere deo, recteq[ue] tractantē verbū veritatis
pphana hortatur & vaniloquia deuitare, quo
niā hæc multū proficiunt ad impietatē. Nam si semel recepta
fuerint mox serpet venenū, & obsoletet catholice doctrine
vigor. Siquidē hæreticorū sermo si animos aliquā simplicium
occuparit, semper latius diffundetur, eosq[ue] fallacibus errorū
inuolucris, quasi tenaci visco inuoluens, sensim a veritate ad
impietatē nimiam deturbabit, & perinde ac cancer morbus
serpet, qui vbi corpus viuentis attigerit, nō desinit paulatim
vicinas occupare partes, donec intulerit exitiū. Pleraq[ue] hu
iustice rei exempla recensere perfacile ē. Nam cū adhuc in ado
lescentia sua ecclesia Christi sponsa florere coepisset, surrexe
re viri mendaces & impīi, qui a veritate excidētes, fidē illius
subuertere molirent, quales fuerūt, Hermogenes, Philetus,
Hymeneus, & postillos Ebion, Marcion, Apelles, deinde Sa
bellius, Manicheus, Arrius, Senescente vero eadē & paulo
an̄ tempora nřa, Valdo, Vviclef, & Ioannes Hus. Hac etiā
tempestate, de pgenie illa viperarū suborti sunt, prohdolor
filij nequa, qui speciose matris nō habentis maculā necq[ue] rugā
vnionis vinculū schismatice discindere conant, vere similes
viperulis, vt em illæ corrosis matrū visceribus nō exeunt pri
usq[ue] eas extinxerint, ita hi parentē ecclesiam exitiali suorum
dogmatū pestilentiq[ue] veneno, multiplici nouarū inuentionū
scatura, dum iuuare viden̄ & venerari (licet inextinguibile)
potius tñ quantū in se est interimū, non ferentes cū ipsi sint,
& ancillæ filij, & illegittimi, immo diaboli genimina, matris
ecclesię liberos legitimosq[ue] filios, nisi eos suis pestiferis doctri
nis inficiant, & venenatis iaculis contorqueant, satagentes

A ij

specie matris ac decorare & contaminare. Cuius tri-
facies sp̄ est & erit gratiarū plena, splendidissimusq; ornatus.
Ipsa em̄ veluti regina a dextris sponsi sui in vestitu astat de-
aurato circundata varietate, legū, ceremoniarū, sacramento
rū, & honorū oīm ad præsentē vitā futuramq; conductentū.
Hinc virulentis suis scriptis & sermonibus illam lacerare nō
cessant, & p viribus deturpare satagūt. Inter quos vnius vel
præcipius existit quidā Martinus Luther quantū ex scriptis
compluribus eius noīe diuulgatis coniectare licet, si mō titu-
lo credendū ē. Ip̄e em̄ prænominatorū hæreticorū dogmata
(instar præuaricatoris Ahiel q contra Iosite imprecationē re
ædificauit Hierico) instaurare studet & noua configere, q
cū ad sobrietatē sapere minime didicerit, plus vnius sapere p-
sumit q cæteri oēs q in ecclesia sunt aut fuerūt. Oim nempe
vniuersitatū scholis suū ausus est præferre iudiciū, priscorū
quoq; vel sanctorū doctorū ecclesiæ sententias contemnit,
& vt ad impietatis cumulū addat, sacrorū sanctiones conci-
liorū eneruare contendit, quasi scilicet ad fidelium salutē ne-
cessaria Luthero soli deus reseruarit, quæ præteritis sæculis
nesciuit ecclesia, & ad hec vsc̄ tempora in tenebris & errorū
cæcitate suā sponsam Christus dimiserit. O impiā & inuere-
cundā arrogantiā vinculis, censuris, immo ignibus & flami-
mis coercendā potius q ratione conuincendā: Nonne em̄ q
ita sentit & scribit prima fidei principia abnegat, & impia-
tē palā p̄site?: Nonne impiū se pdit & infidele quisquis or-
thodoxæ fidei, sanctis ecclesiæ doctoribus, ac sacris concilijs
credere dedita?: Is nempe cui crederet q catholicae ecclesiæ
fidē habere detractat. Aut quō catholicis ascribet, q ecclesiā
nō audit, cū ex ore veritatis dictum sit. Si ecclesiā nō audie-
rit sit tibi sicut Ethnicus & publicanus. Porro ista est peculia-
ris hæreticorū insanía, vt scripturas p voto contorquentes
sele eas solos credat intelligere, solos se ad veritatē Euangeliū
putent ambulare, solos se & quos falsa religione seducūt, sa-
lute consequi arbitrent, nec cuiuscūq; doctoris quantumuis
sancti aut eruditī, sed nec ipsius ecclesiæ autoritatē suscipe-
re velint contra eā quā semel sibi præfixerint scripturarū in-

5

elligentia. Hoc comprobat insanus Montanus cū suis Priscus
& Maximilla, sancti spiritus aduentū in se completū impijst
me credens magis q̄ in apostolis. Hoc & impius Manicheus,
qui vanitate Luciferi seductus usque adeo delirauit, vt se spiri-
tū sanctū a Christo missum assereret. Hoc item Secundinus
eiusdē Manichei discipulus, qui Augustinū & catholicos ca-
teros errare confidenter asseuerans, quasi eidem condolens
Augustino scripsit se nō inuenire quidnā an æterni iudicis
tribunal positus, deserto Manicheo, respōdere valeret. Mos
nempe iste ē hæreticorū. At vero dū ecclesiā audire nolunt,
nec ferūt suavi christianæ disciplinæ iugo colla submittere,
alludentibus sibi spiritibus mendacij & erroris, in manifestos
corruūt errores, & p fide execrandas pfitenē blasphemias;
qd Luther ipse seu author quisquis ē opusculorū illius edito-
rū noīe, luce clarus demonstrat, qui dū ecclesiæ & sanctorū
patrū salutaria respuit documenta, & hæresiarcha factus est
& virulentus veterū hæresum innovator. De libero nāq̄ ar-
bitrio differens Manicheos sequit̄, de contritione & ijs quae
ēa præcedūt, Hussitas, Vvideuistas vero de confessione. De
præceptis Begardos. Catharos de punitione hæreticorū, de
immunitate ecclesiasticorū & Euangelicis consilijs Valden-
ses & Bohemos. De iuramento, consentit hæreticis qui se ia-
ctitant de ordine apostolorū. De obseruatione legaliū Ebio-
nitarū hæresi, ppinquat. Cæterū de sacramentali absolutio-
ne, satisfactione, præparatione ad Eucharistia, scripturas nō
aduertēs sed puertēs, itē de pctis, de poenitēs purgatorijs, de ge-
neralibus concilijs, nō ferēdos disseminat errores. Sed & de
philosophie præclaris institutis pperāloquī ignarus, sicut de
potestate ecclesiastica, & de indulgentijs multa. Nec tā pesti-
ferā doctrinā euomuisse contentus, librum insuper edidit, si
titulo credit, cui de Captivitate Babylonica nomen indidit,
usque adeo varijs respersum erroribus, vt iure cū Alchorano
conferti mereat. In eo siqdē extinctas hereses & funditus ex-
tirparas, quarū ne vestigia quidē vlla relatabāt, sup his præser-
tim quae ad sacramenta ecclesiæ spectant, suscitare, ac in lucē
reuocare totis animi viribus contendit. Scriptor quicq̄ is

Ecclesie nimis Christi hostis pnicofus & antiquarii blasphemarum instaurator execrandus. Bohemorum, namque Albigensium Valdensium, Heracleonitarum, Pepucianorum, Erianorum, Lamperianorum, Iouinianistarum, Artotyritarum, ceterorumque id genus monstrorum insaniorum, per auctorem in eodem comprobant libro, commendant, extollunt. Quare nrae professionis esse agnoscentes homines pullulantibus pestiferis erroribus magisquam ac magis in dies excrescentibus toto conatu obuiare, quod tandem nobis de homini doctrina visum sit plane aperire voluum, & nostram super ea sententiam christianis omnibus publicare, ne, quod absit, elata minata iam pridem tam multiplex impietas quantu in nobis est, vultus serpat, & doctrina fallax a patre mendacij exorta fideliter inficiat populum dei.

Sollicitus itaque per nos examinata ac maturius vniuersa doctrina Lutheriano ascripta noi, & ad plenum discussa, execrandis illis erroribus scatere certo deprahendimus & iudicauimus, fidem potissimum contingentibus & mores. Quod simpliciter populii seductiura sit, omnibus doctoribus iniuria, potestati ecclesiastica & ordinis Hierarchico impie derogatiua, aperte schismatica sacrae scripturae aduersa, & eius depravatiua, atque in spiritum sanctum blasphemata, & ideo veluti reipublicae christianae perniciem censemus omnino exterminandam ac palam ultricibus flammis committendam. Authorum vero ad publicam abiuratio, non modis omnibus iuridicis compellendam.

Vt autem id clarius cunctis innoteat aliquot ex predictis scriptis excerptas propositiones ordine quoddam digessimus, & nostram cuique adiecimus censuram patrum nostrorum more imitati, qui alius utique non est ab obseruata per apostolos legi definiendi. Proposito namque de legalium obseruatione dubio, quid sentiret, ipsi paucis explicuerunt, rationibus (cur ita definirent) nullis scripto mandatis, quemadmodum quoque decernendi sacra consueverunt tenere concilia. Materiarum vero per nos discussarum praesertim quas impraesentiarum edere constituimus, secundum suas inuicem connexiones sequenti monstrantur indice.

INDEX MATE

tiarū ex varijs Lutheri libris excerptarū per Theologię
vniuersitatis Parisiēn. facultatē. Et primo ex libro
de Captivitate Babylonica.

De Sacramentis.

De constitutionibus ecclesiae.

De operum æqualitate.

De votis.

De diuina essentia.

MATERIA EX

alijs eiusdem Lutheri libris excerpta.

De conceptione beatæ & gloriolæ virginis.

De contritione.

De confessione.

De absolutione.

De satisfactione.

De accendentibus ad Eucharistiam.

De certitudine charitatis habitæ.

De peccatis.

De præceptis.

De consilijs Euangelicis.

De purgatorio.

De concilijs vniuersalibus ecclesiae.

De hæreticorum poena.

De legalium cessatione.

De bello aduersus Turcas.

De immunitate ecclesiasticorum.

De libero arbitrio.

De Philosophia & Theologia scholastica.

PROPOSITIO

nes ex libro Lutheri, qui de Captivitate Babylonica in
scribit, collectæ, & p Theologorū Parisiēn facultatē
damnatae, Scribent āt ppositiones ip̄ae maiusculis,
& condemnationes minoribus characteribus.

De Sacramentis.

Propō. I.

RECENS est inuentio sacramentorum.

Hēc ppositio innuens recenter ab hoībus inuenta esse sa-
cramenta & non a Christo instituta, est temeraria, impia, &
manifeste hæretica.

Secunda

SACRAMENTVM ordinis ecclesia Christi ignorat,

Hēc ppositio est hæretica, & ē error pauperū de Lugdu-
no, Albigensium, & Vvicleuistarū.

Tertia

OMNES Christiani h̄nt eandē potestatē in verbo & sacra-
mento quoconq;

Quarta.

CLAVES ecclesiæ sunt oībus communes.

Quinta.

OMNES Christiani sunt sacerdotes.

Sexta.

Quālibet harū triū ppositionū est ordinis Hierarchici
destructiua & hæretica, & est error præfatorū hæreticorū si-
mul & Pepucianorū.

CONFIRMATIO & extrema vncio nō sunt sacra-
menta a Christo instituta.

Septima.

Hēc ppositio ē hæretica, & p prima parte est error Albi-
gensiū & Vvicleuistarū, p secunda vero Heracleonistarū.
MISSA passim creditur esse sacrificiū qđ offertur deo, inde
Christus hostia altaris dicitur. Sed Euangeliū non sinit mis-
sam esse sacrificiū.

Octava.

Hēc ppositio quo ad secundā partē scilicet Sed Euange-
liū &c. est impia, in sacrosanctū Euangeliū blasphemia ac ha-
retica, prout vocabulo missa cū Gregorio utimur.

MANIFESTVS est error missam applicare seu offerre p
peccatis, p satisfactionibus, p defunctis, aut quibuscumq; ne-
cessitatibus suis aut aliorū.

Hæc propositio est in ecclesiam catholicam Christi sponsam contumeliosa & hæretica, & est Erianorū, hæreticorū, & Artotyritarū erroribus conformis.

NON ē dubitū vniuersos hodie sacerdotes & monachos eū episcopis & omnibus suis maioribus esse idolatras in statu periculosissimo agentes, obmissæ seu sacramenti ignoratio, nem, abusionem, & irrisiōnem.

Nona.

XXXV

Hæc propositio est falsa, maxime scandalosa, vniuerso ecclesiastico statui contumeliosa, arroganter & stulte proleta. Et in eo quod prætendit neminē in statu salutis esse nisi qui huiusmodi erroribus acquiescit, cū Donatistarū, Ascitarum, & Apostolicorū perfidia conueniens, afferentium non nisi apud se remansisse ecclesiam dei.

CREDO firmiter panē esse corpus Christi, ait Luther.

Decima.

Hæc credulitas Lutheri ē absurdā, hæretica, & olim damnata.

NEGARE laicis vtracq; specie ē impiū & tyrannicū.

Vndecima.

Hæc propositio est erronea, schismatica, impia, & ex damnato errore Bohemorum elicita.

BOHEMI hæretici & schismatici nō sunt nominandi, sed XII. Romani.

Hæc propositio est falsa, perfidia Bohemicæ impie defensiva & ecclesiæ Romanæ contumeliosa.

MATRIMONIVM nō est sacramentū diuinitus institutū sed ab hominibus in ecclesia inuentū.

XIII.

Hæc propositio est hæretica & olim damnata.

CONIVNCTIO viti & mulieris tenet quocunq; modo XIII. contra leges hominū contigerit.

DEBENT sacerdotes ea oia matrimonia confirmare q; contra ecclesiasticas vel pontificias leges fuerint contracta, in q; bus Papa p̄ dispensare & q; nō s̄ in scriptura sacra expressa.

XV.

Vtracq; harū ppositionū est falsa, ecclesiæ potestati impie derogatiua, & ex damnato Valdensi errore pcedens.

TOTA efficacia sacramentorum nouæ legis ē ipsa fides.

XVI.

Hæc propositio est efficacia sacramentorum nouæ legis impie derogatiua & hæretica.

XVII.

XVII. Q VICQ VID credimus nos accepturos esse reuera accel
pimus, qcqd agat, nō agat, simulet aut iocet minister.

Hæc propositio est absurdæ, ex errore scripturæ intelle
ctu asserta & hæretica.

XVIII. PERICVLOSVM immo falsum est opinari poenitentia
esse secundā tabulā post naufragiū.

Hæc ppositio ē temeraria erroneæ ac fatue asserta, ac bea
to Hieronymo illam ponenti iniuria.

XIX. Q VI sponte confessus siue correptus veniam petierit &
emendauerit corā quoquis primitam fratre, nō dubito a pecca
tis suis illū esse absolutū.

Hæc ppositio innuēslaiocos tā viros q̄ mulieres potestate
claviū habere, ē falsa, sacramentis ordinis & poenitentiae con
tumeliosa, & hæretica, cū errore conueniens Valdensiū. &
Quintillianorum.

De cōstitutiōibus ecclesie

Propositio NEq; Papa neq; Episcopus neq; vllus hominē habet ius vniuers
syllabæ constituendæ sup christianū hominē, nisi id fiat eius
dē consensu, & qcqd aliter fit, tyrannico spiritu fit.

Hæc ppositio est a debita subditorū erga prælatos & su
periores subiectione & obedientia retractiura, legū positiva
rū seditione destructiura, ac in fide & morib⁹ erronea, & ē er
ror damnatus Valdensiū cū errore Erianorū conueniens.

De operum aequalitate

Propositio OPERA nihil sunt corā deo, aut oia sunt æqualia, quanto
ad meritū attinet,

Hæc ppositio est falsa, sacris eloquijs aduersa, atq; erroris
Iouinianistarū conformis.

DE VOTIS

Propō. I. SVADEND VM vt vota prorsus oia tollant, aut vitent.
Hæc ppositio est Christi doctrinæ & sanctorū patrū ob
seruationi qui vouere consulunt, contraria, ex errore proce
dens Lampeterianorū, Vvideuiistarū, & eorū quise iactabant

de ordine apostolorum. Secunda.

PROBABLE est vota hodie non valere nisi ad operū factantia & præsumptionē.

Hæc ppositio est falsa, statui religionis contumeliosa, & præfatis erroribus consona,

DE DIVINA ES

sentia & forma corporis humani.

Propositio

ISTIS nouissimis trecentis annis multa perperā determinata sunt, quale est essentiā diuinā nec generari nec generare, & animā esse formā substantialē corporis humani.

Hæc propositio est falsa, ab homine qui alienus est a catholica ecclesia arroganter asserta, ac sacris concilijs generalibus iniuria.

PROPOSITIO

hæc excerptæ ex alijs Lutheri libris damnatae ut pmissum ē.

ET PRIMO DE

Conceptione beatæ Mariæ virginis.

Propositio

CONTRADICTORIA huius ppositionis, beata virgo ē concepta sine peccato originali, nō est reprobata.

Hæc ppositio est falsa, ignoranter, & impie contra honorem immaculatæ virginis asserta.

DECONTRITIO

ne & ijs quæ eam præcedunt.

Prop. I.

LEGE manifestata aut in memoriam reuocata mox sequitur augmentū peccati si grā desit.

Hæc propositio loquendo de gratia gratum faciente, est falsa, a recta sacrae scripturæ intelligentia aliena, & a meditatione diuinæ legis retractiva.

EX ante charitatē nō operāt nisi iram & auget peccatum.

Secunda.

Hæc ppositio ē falsa, piaū auriū offensiua, in deū & eius legē blasphemæ, nec intentioni Pauli conformis.

Tertia. OPERA quæcumq; ante charitatē sunt peccata & damnabili& indisponentia ad gratiam.

Hæc propositio est falsa, temerarie asserta, peccatorū ab emendatione retractiuā, & sapiens hæresim.

Quarta. Q VI bonum opus aut poenitētiā a peccatorū detestatione ante dilectionē iustitię incipi nec in eo peccari afferit, inter Pelagianos numerandus est.

Hæc propositio est falsa, & ignoranter asserta, capiendo dilectionem iustitiæ pro ea quæ charitatem seu gratiam grantum facientem sequitur,

Quinta. CONTRITIO quæ paratur per discussionē, collectiōnem & detestationē peccatorū, qua quis recognit annos suos in amaritudine animæ sive, ponderando peccatorū grauitatem, multitudinē, foeditatem, amissionē æternæ beatitudinis, ac æternæ damnationis acquisitionē, hæc inquā contritio facit hypocritā, immo magis peccatorem,

Hæc propositio est falsa, viæ ad poenitētiā impeditiua scripturis sacris & doctrinæ sanctorū disformis.

Sexta. NEq; timore neq; amore potest homo se erigere ad capessendam gratiam dei.

Hæc propositio est in fide & moribus erronea. oēm præparationē ad poenitentiam impie auferens.

Septima. SINE gratia primo remittente culpam, nec votum remissio nisi querendæ homo potest habere.

Hæc propositio est falsa, impia, & peccatorū ad desperationem inductiua.

Octava. CHRISTVS nunq; peccatores coegit timore ad penitētiā.

Hæc propositio capiendo cogere pro inducere, sicut capitulū frequenter in scriptura sacra, est hæretica.

Nona. BONVS est timor & utilis licet sit insufficiens per quē patr̄ lātīm sit consuetudo iustitię. De his verbis Augustini sequitū iudicij Lutheri Hoc est (inquit) meo iudicio consuetudo desperandi & odiendi deū si excludatur gratia.

IVDICIVM Lutheri de illo dicto Augustini Bonus est timor &c. est falsum, temerariū & impium, accipiendo gratiā, ut supra, pro gratiā gratū faciente, sicut eā accipit scriptor.

13

SI Iohannes scilicet baptista timorem doctus est esse initium pœ Decima,
nictetiae, non ideo sequitur poenitentia incipere a timore,
Hæc propositio est manifeste erronea, in Christum & in
spiratam præcursoris eius doctrinā contumeliosa.

De confessione

Propositio
ARS confitendi qua hucusq; docti sumus arenā numerare, prima.
singula peccata discutere, colligere, atq; ponderare ad facien
dam contritionem, est ars inutilis, immo ars desperādi & per
dendi animas.

Hæc propositio est falsa, impia, schismatica, & confessio/
ni que est ars lucrandi animas, iniuria.

CONFESSIO illa que nūc agitur occulte in aurē, nullo po Secunda
test diuino iure probari, nec ita siebat primitus.

Huius propositionis prima pars est falsa, & ex ignorantia
iuris diuini asserta. Secunda est temerarie posita.

SPIRITUALIS defectus est soli deo aperiendus.

Si oportet confiteri occulta cordis, tātum ea que pleni sunt Tertia
consensus in opus, homines debent confiteri. Quarta.

PECCATA contra duo vltima precepta decalogi commis Q uinta.
sa, sunt prorsus a confessione secludenda.

Quælibet harum trium propositionū est in fide erronea
& impie confessionem dimidians.

NVLLO modo presumat homo cōfiteri peccata venialia.

Hæc dissensio innuens præsumptionis esse confiteri pec
cata venialia, est temerari animi indicativa, ab opere bono
retractiva, & ideo perniciofa.

NON iustificamur operibus, nec poenitentijs aut confessi/ Septima:
onib;.

Hæc propositio, loquendo de operibus bonis fidem media
toris non excludentibus, est erronea, poenitentijs & cōfessio
nis cōtemptiva, & sanguinem scripture intelligētię aduersa.

De absolutione

ABSOLVTIO est efficax, non quia sit, a quocumq; tandem Propositio
fiat, erret siue non erret, sed quia creditur. prima.

Secunda.

CREDE fortiter te esse absolutum, & absolutus vere eris,
quicquid sit de tua contritione.

Tertia.

ESTO per impossibile quod confessus non sit contritus, aut quod
sacerdos non serio, sed ioco absoluat, si tamen credat se esse abso-
lutum, verissime est absolutus.

Hæc tres ppositiones ad sensum scriptoris sunt falsæ, impiæ,
ignoranter & difformiter ad sanam sacræ scripturæ intelligen-
tiæ assertæ. Et in hoc quod dicit, a quo cùq; tandem fiat, erret, siue
non erret, & in eo quod subdividit, non serio, sed ioco absoluat, sunt
piarum aurium offensiones, sacramenti poenitentiae irrisoriae, &
conciliorum generalium determinationibus contrariae.

Quarta.

QVILIBET sacerdos debet absoluere a poena & culpa,
aut peccat.

Hæc ppositio ad sensum scribentis est falsa, obseruatio-
nis & doctrinæ universalis ecclesiæ in his quæ concernunt sa-
cramentum poenitentiae contraria.

De satisfactione.

Propo. I.

PECCATA deus & sp̄ & gratis remittit atque condonat nō
hila nobis inuicem requirens quod ut in posterū bñ viuamus.

Hæc ppositio est a sententia sanctorum doctorum aliena, si-
deles, vana & stulta confidentia, a debita satisfactione pro pec-
catis retrahens, & hæretica.

Secunda.
Tertia.

SENENTIA est Apostoli poenam & culpam simul finiri.
DE industria damnat prophetam sententiam probantem satisfactio-
nem, dicens. Quoniam si voluisses sacrificium dedilsem, holocau-
stis non delectaberis.

Quarta.

IRRIDET Micheas prophetam eos quod opera satisfactione volunt.

Prima harum ppositionum est in Paulum. Secunda in prophetam. Tertia in Micheam contumeliosa, & oes falsæ, impiæ, & in-
spiritum sanctum blasphemæ.

Quinta.

VIRTVTE clavium iactant quidam solui poenas per diuinam
iustitiæ requisitas, quod non credo verum nec probabitur.

Hæc ppositio qua negat virtute clavium poenas per diuinam iu-
stitiæ requisitas solui, est falsa, scandalosa, potestati clavium de-
rogativa, & in hoc quod dicit quod non credo verum, nec probabit, est

15

animi temerarij indicativa, & arrogantis.

COMMENTVM & futile cauillū ē dicere qđ dicit quidā Sexta.
ga sacerdos ignorat mensurā contritionis absoluēdī, ideoq;
forte nō imponit tantā satisfactionē quantā diuina iustitia re
quirit, qđ ppter ea necesse sit diuinæ iustitiae satissimi vel pro
prio opere vel indulgentijs.

Hæc ppositio est falsa, ritui ecclesiæ & eius doctrinæ ad
uersa, & poenitentialis satisfactionis eneruatiua.

POENA qua deus vult peccatū punire nō potest auferri p Septima.
hominē vel per Papam.

Hæc ppositio est authoritatē ecclesiæ a Christo concessæ
impie & schismatice contraueniens, & sapiens hæresim.

Huic materiæ annexitur vna ppositio de
Sacramentis in genere.

HAERETICA sententia est qua sacramenta nouæ legis Octava,
gratiā iustificantē dare dicunt illi qui non ponunt obicē, cū
sit impossibile sacramentū conferti nisi iam credentibus &
dignis.

Hæc ppositio ē falsa, temeraria, & psumptuose asserta.

DE ACCEDEN

tibus ad Eucharistiam.

MAGNVS & pernicious error est, si quis accedat ad sa Propo. I.
cramentum Eucharistiæ ea nixus fiducia qđ confessus est, qđ
non sibi conscius mortalis peccati, qđ orationes & præpara-
toria sua præmiserit, omnes hi iudicium sibi manducant &
bibunt.

Hæc ppositio est impia, a debita sacramenti suscipiendo
præparatione maxime retractiva, ad desperationē inducens
& doctrinæ Pauli contraria, nec fideles ea nixi fiducia seclu-
dunt diuinā misericordiā.

PROBATIO qua homo peccata sua discutit, atq; ponde Secunda.
rat, non pertinet nisi ad insensatos & crassos sacramenti con-
temptores.

Hæc ppositio est temerarie, & arroganter asserta, impia,
& scandalosa.

DECERTITVDI

ne charitatis habitæ.

Propositio prima. PESSIME docent Theologi, quando dicunt, nos nescire quando sumus in charitate.

Hæc propositio, intelligendo nescire certitudine fidei, de qua loquitur scribens, est falsa, sac'is doctoribus dissona, & sanæ intelligentiæ scripturæ.

Secunda. CAVEAT omnis Christianus ne vnq̄ incertus sit, an deo placeant opera sua, qui em̄ sic dubitat, peccat, & perdit opera sua cuncta, frustrac̄ laborat.

Huiusmodi consiliū, loquendo de certitudine ut supra, ē temerariū, pñciosum, & sacris eloquijs disforme.

DE PECCATIS

Propō. I. IVSTVS, in omni bono opere peccat.

Secunda. OMNE opus bonū optime factū, est peccatū veniale.

Vtrac̄ harū ppositionū est falsa, piarū aurū offensiva, ac bonorū operū infamativa.

Tertia. Q̄ nō oī tempore pœnitentia, & resipiscimus, vitiū est.

Hæc ppositio, vt vitiū dicit culpā ad sensū scribētis ē falsa, irrationabiliter, & ex errore scripturæ intellectu asserta.

Quarta. HOC est mortalū mortalissimū nō credere se esse damnabili & mortali peccato obnoxii corā deo.

Hæc propositio est falsa, impia, desperationis inducitoria, & sapiens hæresim.

Quinta. THEOLOGI docentes regula sua venialia peccata esse distincta a mortalibus, ad insanā perditissime nituntur trahere hominū conscientias.

Hæc propositio est stulte & præsumptuose asserta, sacris doctoribus iniuria, & inquantū prætentit venialia nō distincta a mortalibus, est hæretica.

DE PRECEPTIS

Propō. I.

Q VI negat deū nobis impossibile iussisse, pessime facit, & qui hoc fallum esse dicit, plusq̄ pessime facit.

47

Hæc ppositio est scandalosa, impia, legis Christianæ infra-
matiuæ, ac authore Augustino in deum blasphema.
SOLA duo ultima decalogi pœcepta sunt, quæ a nullo quæ Secunda,
tulibet scđo aliquo modo implent, cætera oia implèt. Sed in his
duobus manet rei & peccatores, qæ nihil de istis implent.

Hæc ppositio est erronea, impia, in legem & legislatore
blasphema, & in sanctos contumeliosa.

OMNE pœceptum dei magis positiū ē vt ostendat præteriti. **Tertia,**
& præsens peccati, qæ vt futurū phibeat, siquidē iuxta Apo-
stolum, Per legē nihil nisi cognitio peccati.

Huius ppositionis prima pars ē falsa, temerarie, & sine ra-
tione asserta. Secunda vero, qæ iuxta Apostolum per legē &c.
est erronea, legi intentioniq; Pauli contraria.

QVIA hoi charitatē habenti nullalex necessaria ē, ideo p
hoc pœceptum, Sabbathæ sanctifices, nō opus p̄cipit, sed quies.
ISTUD pœceptum tertium Sabbathæ sanctifices, cessauit p̄prie,
immo oia q; ad pfectos Christianos, qæ iusto nō ē lex posita.

INFIRMIS q; nondū sunt mortificati scđm veterē hominē **Sexta,**
opus ē, vt certis officijs, diebus, modis, occupenf, vigilijs, ieui-
njs, orationibus, disciplinis, & similibus, qbus pueniat ad p-
fecit interioris hois, vt vbi corpus fuerit castigatu, & in serui-
tute fuerit redactu, & mortificariæ passiones, tū ipsa cesserent
patilatim, & immuinianf quantu, pfecterit interior hō, adeo
vt si pfectus fuerit illa omnino cessare debeant.

Quælibet harū triū ppositionū præcedentium, est ex erro-
ne scripturæ intellectu asserta, iure in concilio Viennensi
contra Begardos reprobata, & heretica.

De Consilijs Euāgelistis.

ILLUD verbū Christi, Matthæi quinto. Qui te p̄cuserit
in maxilla dextrā &c. Et illud ad Romanos. xij. Nō vos de-
fendentes charissimi &c, nō sunt consilia, sicut etiam multi
Theologi errare vident, sed pœceptū.

Hæc ppositio est falsa, legis Christianæ nimius oneratiua,
& sanæ intelligentiæ scripturæ aduersa.

REQ VIRE RE corā iudice de iniuria reparationē Chri- **Secunda,**

18
Itanis prohibitum est.

Tertia.

Hec p̄pō est falsa, scādalosa, iurī diuino naturaliq̄ dissona.
QVIA Christianus temporalia nō debet amare, ideo propter ea non debet iurare.

Quarta.

Hec propositio est in moribus erronea, & sapiēs hæresim
IVIDEIS ad libitum verū iurare est permīssum.

Hec propositio si intelligatur p̄missum tāq̄ līcītū, falsa est
diuino præcepto ad uersa, & antiquius error Iudæorum.

De purgatorio.

Propositio
prima.

Scriptura diuina tota prorsus nihil habet de purgatorio?

Hec propositio est falsa, Valdēsium errorem maxime fo-
ueus, ac sanctorum patrum sententiae repugnans.

Secunda.

NON videtur probatū esse q̄ animæ in purgatorio sunt ex-
tra statū meriti, seu augendæ charitatis.

Hec propositio est falsa, temerarie & impie asserta, & in
hoc qđ p̄tendit animas in purgatorio non esse extra statū
meriti, seu augendæ charitatis, & in fide erronea.

Tertia.

NON videtur probatū esse q̄ ipse aīe in purgatorio sint de-
sua beatitudine certæ & securæ, saltē omnes.

Hec propositio est falsa, & præsumptuose asserta, & in
hoc qđ p̄tendit animas purgatoriū nō esse certas de sua beatit-
udine, est traditioni ecclesiae & doctrinæ sanctorū cōtraria.
ANIME in purgatorio peccat sine intermissione qđiu hor-
rent poenas & petunt requiē, quia q̄runt q̄ sua sunt plusq̄ volū-
tate dei, quod est cōtra charitatē.

Quarta.

Hec propositio est falsa, impia, purgandis animabus iniu-
ria, & hæretica,
IMPERFECTA sanitas seu charitas morituri necessario
secum fert magnum timorem, tantoq̄ maiorem quanto mis-
nor fuerit ipsa.

Sexta.

POENA purgatoriū ē pauor & horror dānatiōis & inferni

Vtraq̄ harum propositionum est falsa, temerarie, & sine
ratione posita.

Septima.

PROBABLE est animas purgatoriū p̄ cōfusione nescire
quo statu sint, dāmnatæ an saluatæ, immo sibi videntur iā tre-

19

in damnationem & descendere in lacum.
ANIME in purgatorio nihil aliud sentiūt q̄ incipere suā dā
nationē, nisi q̄ sentiūt nondū clausam post se portā inferi.

Vtracq̄ harum propositionū est falsa, piarum aurū offensiuā,
voluntate & irrationabiliter posita, & statui animarum
purgatoriū iniuriosa.

OMNES animae in purgatoriū descendentes sunt imperfētæ.
Etæ fidei seu sanitatis, immo per quātācunq̄ ablationē poena
rum non essent sanæ nisi prius ab eis auferatur peccatū, id est
imperfectio fidei, spei, & charitatis.

Hæc propositio quantum ad omnes partes est falsa, & teme
rarie asserta, ac sanæ scripturarum intelligētiæ dissona.

De concilijs generalibus

VIA iam nobis facta est enerādi authoritatē cōciliarū & **Propo. I.**
libere cōtradicēdi eorū gestis ac iudicandi eorū decreta.

Hæc propositio, si velit scriptor, licitum esse cuipā consi
līlegitimi authoritatē cōtradicerē in ijs quæ fidem & mores
concernunt, est schismatica, & hæretica.

CERTVM est inter articulos Ioannis Hus vel Bohemorū **Secunda**
multos esse plane christianissimos & euangelicos, quos non
possit vniuersalis ecclesia damnare.

Hæc propositio, loquēdo de articulis cōdēnatīs, de qbus
intēdit scriptor, est falsa, impia, & sacrī concilijs iniuria,

ISTI duo articuli, vñica est sancta vniuersalis ecclesia quæ ē **Tertia.**
p̄destinatōrū vniuersitas, & vniuersalis sancta ecclesia tantū
est vna sicut tantū est vnuis numerus p̄destinatōrū, nō sunt
Ioannis Hus, sed Augustini super Ioannem.

Hæc propositio, ad Hussitarum intelligentiā, est falso Au
gustino attributa, articuli autē loquendo de ecclesia militatē
de qua ibi fit sermo, sunt p̄positiones hæreticæ,

ISTE articulus, duæ naturæ dicitur & humanitas sunt vñ^o **Quarta.**
Christus, est a catholicis cōcedendus. Et similiter ille, diuisio
humanorū operum est q̄ sunt virtuosa vel vitiola, quia si ho
mo est virtuosus & agit quicq̄ virtuose agit, & si est virtuosus
& agit quicq̄ virtuose agit,

Hæc propositio ē falsa, & ex ignorantia veræ theologie asserta, prius aut̄ illorū articulorū, scilicet dura naturæ &c. est, ppolitio hæretica. Secundus vero, scilicet diuisio humānorū operū &c. est ppositio sapiens hæresim.

DE SPE

SPES non prouenit ex meritis.

Hæc ppositio est falsa, præsumptionis inductiua, ac sacris scripturis disformis.

De poena Hæreticorum.

Propō. I.

HAERETICOS comburi ē contra voluntatē spūs.

Hæc ppositio ē falsa, contra voluntatē spūs diuini asserta & errori Catharorū & Waldensiu confona.

De obseruatione legaliū.

Propositio

LICET opera legis quæcunq; fieri si ea requirat charitas fraterna modo nō lege cogente, quo casu licet etiā modo circuncidi sine periculo & cū multo merito.

Hæc ppositio est Christianæ legi inimica, Iudaicæ perfidia faciens, & hæretica.

De bello contra Turcas.

Propositio

PRAELIARI aduersus Turcas est repugnare deo visitanti iniquitates nostras per illos.

Hæc ppositio vniuersaliter intellecta, est falsa, nec sacris eloquij conformis.

DE IMMVNITA

te ecclesiasticorum.

SI Imperator & Principes reuocent libertatē datā plonis & rebus ecclesiasticorū, nō p̄t eis resisti sine pctō & impietate.

Hæc ppositio est falsa, impia, schismatica, libertatis ecclesiasticae eneuatiua, ac impietatis tyrannicæ excitatiua & nutritiua.

Propositio

De libero arbitrio.

LIBERVM arbitriū nō est dñs actuū suorū.

Hæc ppositio ē falsa, sacris doctoribus, ac oī doctrinæ mo Propō. I
tali aduerfa, cū Manichæorū errore conueniens, ac hæretica.

FRVSTRA garriunt sophistice actum bonum esse totū Secunda
a deo sed non totaliter.

Hæc ppositio ē sanctis doctoribus eā ponētibus iniuria,
Ambrosio potissimū Augustino & Bernardo, quos hic So
phistas appellat, & quantū ad id qđ p̄tendit actū bonū esse
totaliter a deo, & nullo mō a libero arbitrio, ē hæretica.

LIBERVM arbitriū dē facit qđ in se ē peccat mortaliter. Tertia.

Hec ppō ē scandalosa, impia, in fide & moribus erronea.

LIBERVM arbitriū an gratiā nihil valet nisi ad peccandū. Quarta.
nō aut ad poenitendū, ex Augustino de spiritu & litera.

Hæc ppositio, accipiēdo gratiā p grā gratū faciente, de
q̄ loquit lscriptor, ē erronea, errori Manichæorū conformis, a
sacris eloqujs aliena, puerse & trūcate ex Augustino allegata

LIBERVM arbitriū sine grā tāto magis appropinquat ini Quinta,
quitati quāto fortius intenderit actioni, ex Ambrosio.

Hæc ppositio, accipiēdo gratiā vt prius, est falsa, piarum
aurū offensura, a bonis operibus retrahens, inique & muti
late ex Ambrosio excerpta.

DE PHILOSOPHI

a & Theologia scholastica.

PHILOSOPHIA Aristotelis de virtute morali, de obie Propō. J.
cto, de actū elicito talis est que nec in populo doceri possit,
nec est ad scripturæ intelligentiā vtilis, qā continet dūtaxat
portenta yborū nō nisi ad contentiones yborū conficta.

Hæc ppositio quantū ad oēs suas partes, loquendo de phi
losophia Aristotelis, in his maxime in qbus a fide nō disce
dit, est falsa, & tanq ab inimico scientiæ arroganter ac insipi
enter asserta.

OMNES virtutes morales & scientiæ speculatiue nō sunt Secunda,
veræ virtutes & scientiæ, sed peccata & errores.

Hæc ppositio quantu[m] ad primā partē, q[uod] virtutes morales sunt peccata, est eodē modo qualificanda, sicut prius fuit illa qualificata. Opera quæcūq[ue] an charitatē sunt peccata. Quātū aut̄ ad alterā, q[uod] scilicet scientiæ speculatiuæ sunt errores, ē manifeste falsa.

Tertia

THEOLOGIA scholastica ē falsa scripturæ & sacramen[t]orū intelligentia, & exulē nobis fecit verā & syncerā Theologiam,

Hæc ppositio est falsa, temerarie superbe & asserta, ac falso doctrinæ inimica.

Quarta.

IN sermonibus Ioannis Taneri lingua teutonica conscriptis plus reperio, dicit Luther, Theologiae solidæ & sincere q[uod] in vniuersis oīm vniuersitatū scholasticis doctoribus reperi[t]ū est, aut reperi[r]i possit in oībus suis sententijs.

Quinta.

Propositio quā Luther asserit, est manifeste temeraria. Q[uod] VO tpe cœpit Theologia scholastica, id est illusoria, eodē euacuata ē Theologia crucis, suntq[ue] oīa plane puerſa.

Hæc ppositio est falsa, præsumptuose, & irrationaliter asserta, & errori Bohemorū damnato vicina.

Sexta.

LIBIDINEM corrumpendæ scripturæ iam ferme trecen[t]is annis patitur ecclesia incomparabili danno suo a docto[r]ibus scholasticis.

Septima.

Hæc propositio est falsa, stulte & malitiose asserta. **THEOLOGI** scholastici Aristotelis moralia prorsus conuenire mentiti sunt cū Christi Pauliq[ue] doctrina.

Hac ppositione impudenter, & falso Theologis scholasticis imponit scriptor, quod nō est verū, q[uod]q[ue] satis exploratū sit in multis moralia Aristotelis, cū Christi Pauliq[ue] doctrina consentire.

Propositio Lutheri.)

Addit & hæc ex lib. de Captiuitate Babylonica. IN Dionysio q[uod] scripit de Coelesti Hierarchia, nihil ferme est solidæ eruditio[n]is. Et oīa sunt illius meditata in præfato libro, ac somnis prope simillima. In Theologia aut̄ mystica pernicioſissimus est, Platonizans magis q[uod] Christianizans, in ecclesiastica vero Hierarchia ludit allegorijs, quod est otiosorū hominū studiū.

Hæc ppositio est falsa, temerarie & arroganter asserta, ac
viro sc̄to insigni eruditione claro iniuria, quē Damascenus
diuinū Areopagitā, Pauli discipulū, sacerrimū & desloquen-
tissimū appellat.

CONCL V S I O.

NOS Præfati Decanus & facultas præmissa hæc
oia tpe multo examinauimus, & quid de his
sentirent ecclesiastici doctores, quid ve sacra concilia, quid
insuper in scripturis sanctis cauere diligerent anno tauimus
post quod examen n̄m apud Sorbonā s̄pius frequentatū,
in plerisq; nostris p iuramentū vocatis & factis concionibus
vnanimioim voto fuerūt cōclusa, ac definita ac demū ex abū
danti in gñali n̄a cōgregatione apud sanctū Mathurinū rur
sus p iuramentū sup his specialiter denunciata hæc eadē post
mis̄lam more n̄o celebratā iterū concordi oīm assensu lau-
dauimus, comprobauimus, ac rata habuimus, laudamus, cō-
probamus, & rata habemus & vt talia inconcusse tenenda
n̄a sententia diffinimus, & decernimus. Acta fuerūt hæc an-
no ab incarnatiōe dñi, M.D.XXI. die, XV. Aprilis, in quo
rū testimonij īs instrumentis quæ in Archiuis & scrinijs no-
stris ad ppetuā rei memoriam reseruamus Sigillū n̄m duxi-
mus apponendū. Ad quorū exemplar de mandato n̄o præ-
sentes fuisse fideliter impressas testamur.

Impressum ANTVERPIAE per me G VILHEL-
MVM Vorsterman. Anno dñi, M.D.XXI.

1726540

CONCURRENCE.

ERSTEN DINGE DER HISTORIE AUF DER GALLIER
V.D.M. IN BONN, A.D. 1754. MCM.